

2022 YILI TÜRKİYE SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER İHRACATI VERİLERİ

2022 yılının Ocak-Aralık döneminde bir önceki senenin aynı dönemine göre tüm sektörlerdeki toplam ihracatımız % 12,9 artışla 254 milyar \$ olarak gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde, Tarım sektörü ihracatımız %15,3 lük artışla 34 milyar \$ olurken, Sanayi sektöründe %8,8 artışla 185 milyar \$, Maden sektöründe ise %9,1 artışla 6 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir.

Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller Sektörü, Ocak-Aralık 2022 dönemi itibarıyla ihracatını geçen yılın aynı dönemine göre %20 artış ile 4 milyar 66 milyon \$ olarak gerçekleştirmiştir. Sektör, Türkiye geneli 254 milyar 209 milyon dolarlık ihracatımızda ise %1,6'lık pay almıştır. (Tablo 1).

	2021	2022	% değ.	2022 % pay
TARIM	29.705.558	34.246.492	15,3	13,5
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	3.398.253	4.066.046	19,7	1,6
SANAYİ	170.799.481	185.880.772	8,8	73,1
MADEN	5.927.697	6.469.002	9,1	2,5
TOPLAM	225.214.458	254.209.535	12,9	100,0

2022 yılı Ocak-Aralık döneminde en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 5 alt sektör sırasıyla, 1 milyar 638 milyon dolarla su ürünleri, 1 milyar 95 milyon dolarla kümes hayvanları etleri, 505 milyon dolarla süt ürünleri, 383 milyon dolarla diğer ürünler, 361 milyon dolarla yumurta, ve 45 milyon dolarla tabii baldır. (Tablo 2).

	Değer (USD)			Miktar (kg)		
	2021	2022	% değ.	2021	2022	% değ.
Su Ürünleri	1.400.268.655	1.637.891.897	16,97	239.543.080	250.220.502	4,5
Kümes Hayvanları Etleri	856.896.525	1.095.848.781	27,89	602.341.394	675.489.903	12,1
Süt ve Süt Ürünleri	438.665.431	505.201.016	15,17	213.330.582	163.751.340	-23,2
Diğer	296.434.911	383.138.701	29,25	125.342.760	152.556.485	21,7
Yumurta	375.505.442	397.641.470	5,89	221.368.634	225.137.992	1,7
Tabii Bal	30.482.416	45.992.002	50,88	9.870.541	17.162.954	73,9
TOPLAM	3.398.253.380	4.065.713.867	19,64	1.411.796.991	1.484.319.176	5,1

2022 yılı Ocak- Aralık döneminde en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 5 ülke sırasıyla, 772 milyon dolarla Irak, 330 milyon dolarla Rusya, 194 milyon dolarla BAE, 181 milyon dolarla İtalya, 160 milyon dolarla Birleşik Krallık'tır. (Tablo 3)

TABLO 3: İHRACATTA İLK 5 ÜLKE (Ocak ARALIK 2022)						
	Değer (\$)			Miktar (kg)		
	2021	2022	% değ.	2021	2022	% değ.
IRAK	556.736.936	772.312.381	38,72%	310.990.956	412.275.758	32,57%
RUSYA FEDERASYONU	258.565.814	330.435.291	27,80%	51.878.372	54.162.077	4,40%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	126.951.249	194.746.102	53,40%	73.311.851	108.780.224	48,38%
İTALYA	164.282.998	181.342.351	10,38%	33.065.951	31.213.674	-5,60%
BİRLEŞİK KRALLIK	143.006.867	160.242.465	12,05%	18.527.080	19.222.463	3,75%

2022 yılı Ocak-Aralık döneminde en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 20 içerisinde en çok artış gösteren 3 ülke sırasıyla BAE, Birleşik Devletler ve Katar olmuştur. Aynı dönemde, en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 20 içerisinde en çok azalış gösteren 3 ülke ise sırasıyla İran, Suriye ve Kuveyt'tir. (Tablo 4).

TABLO 4: EN FAZLA ARTIŞ VE AZALIŞ GÖSTEREN İLK 3 ÜLKE (Ocak ARALIK 2022)			
	Değer (\$)		
	2021	2022	% değ.
Artış gösteren ülkeler			
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	126.951.249	194.746.102	53,40%
BİRLEŞİK DEVLETLER	70.750.177	104.968.208	48,36%
KATAR	84.140.132	123.508.202	46,79%
Azalış gösteren ülkeler			
İRAN (İSLAM CUM.)	143.077.293	49.657.390	-65,29%
SURİYE	107.410.073	73.404.508	-31,66%
KUVEYT	90.762.401	75.603.557	-16,70%

SEKTÖREL OLARAK İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKELER

1. Su Ürünleri Sektörü

2022 yılı Ocak-Aralık döneminde su ürünleri sektöründe en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 5 ülke sırasıyla 297 milyon dolarla Rusya Federasyonu, 178 Milyon dolarla İtalya, 159 Milyon dolarla Birleşik Krallık, 137 milyon dolarla Hollanda, 112 milyon dolarla Yunanistan'dır.

TABLO 5: SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNDE İHRACATTA İLK 5 ÜLKE (Ocak ARALIK 2022)						
	Değer (\$)			Miktar (kg)		
	2021	2022	% değ.	2021	2022	% değ.
RUSYA FEDERASYONU	217.417.778	297.463.376	36,82%	42.134.891	47.056.852	11,68%
İTALYA	162.144.971	178.054.349	9,81%	27.900.918	26.683.846	-4,36%
BİRLEŞİK KRALLIK	141.790.037	158.870.550	12,05%	18.196.715	18.947.011	4,12%
HOLLANDA	124.379.976	137.335.608	10,42%	18.843.922	19.113.939	1,43%
YUNANİSTAN	99.593.091	111.793.235	12,25%	19.088.781	20.079.466	5,19%

2. Kanatlı Sektörü

2022 yılı Ocak-Aralık döneminde kanatlı sektöründe en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 5 ülke sırasıyla 586 milyon dolarla Irak, 88 Milyon dolarla Çin, 40 Milyon dolarla İran, 31 milyon dolarla Libya, 30 milyon dolarla Kongo'dur.

TABLO 6: KANATLI SEKTÖRÜNDE İHRACATTA İLK 5 ÜLKE (Ocak ARALIK 2022)						
	Değer (\$)			Miktar (kg)		
	2021	2022	% değ.	2021	2022	% değ.
IRAK	405.089.185	586.212.703	44,71%	258.268.034	342.286.944	32,53%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	43.991.318	88.480.983	101,13%	24.267.743	46.051.856	89,77%
İRAN (İSLAM CUM.)	117.345.600	40.590.470	-65,41%	70.309.878	26.290.604	-62,61%
LİBYA	37.741.788	31.075.675	-17,66%	25.384.403	19.019.679	-25,07%
KONGO	25.571.522	29.883.043	16,86%	24.562.586	23.846.047	-2,92%

3. Süt ve Süt Ürünleri Sektörü

2022 yılı Ocak-Aralık döneminde süt ve süt ürünleri sektöründe en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 5 ülke sırasıyla 81 milyon dolarla Mısır, 70 Milyon dolarla Cezayir, 68 Milyon dolarla Irak, 28 milyon dolarla BAE, 14 milyon dolarla Kuveyt'tir.

TABLO 7: SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNDE İHRACATTA İLK 5 ÜLKE (Ocak ARALIK 2022)						
	Değer (\$)			Miktar (kg)		
	2021	2022	% değ.	2021	2022	% değ.
MISIR	69.062.664	80.835.290	17,05%	33.254.933	25.861.976	-22,23%
CEZAYİR	57.443.638	69.769.529	21,46%	22.516.000	20.263.625	-10,00%
IRAK	60.582.745	68.213.827	12,60%	19.712.391	18.250.657	-7,42%
BİRLEŞİK ARAP EMR.	24.058.648	28.377.804	17,95%	8.482.823	8.223.274	-3,06%

KUVEYT	14.466.021	14.902.681	3,02%	4.520.970	4.576.442	1,23%
---------------	------------	------------	-------	-----------	-----------	-------

4. Yumurta Sektörü

2022 yılı Ocak-Aralık döneminde yumurta sektöründe en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 5 ülke sırasıyla 115 milyon dolarla BAE, 59 Milyon dolarla Irak, 47 Milyon dolarla Katar, 27 milyon dolarla Rusya, 23 milyon dolarla Umman'dır.

	Değer (\$)			Miktar (kg)		
	2021	2022	% değ.	2021	2022	% değ.
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	64.628.165	114.895.078	77,78%	50.284.833	81.117.309	61,32%
İRAK	46.304.852	59.209.336	27,87%	10.112.827	17.231.708	70,39%
KATAR	38.581.282	47.274.103	22,53%	27.531.329	31.374.979	13,96%
RUSYA FED.	36.938.735	26.792.230	-27,47%	7.996.292	5.684.419	-28,91%
UMMAN	27.085.496	23.482.414	-13,30%	16.116.964	14.106.428	-12,47%

5. Bal Sektörü

2022 yılı Ocak-Aralık döneminde bal sektöründe en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 5 ülke sırasıyla 18 milyon dolarla Birleşik Devletler, 7 Milyon dolarla İspanya, 5 Milyon dolarla Almanya, 2 milyon dolarla İsrail, 1 milyon dolarla Polonya'dır.

	Değer (\$)			Miktar (kg)		
	2021	2022	% değ.	2021	2022	% değ.
BİRLEŞİK DEVLETLER	8.860.506	18.248.389	105,95%	2.860.068	7.449.848	160,48%
İSPANYA	2.261.335	6.965.774	208,04%	1.100.646	2.865.000	160,30%
ALMANYA	6.929.336	5.404.592	-22,00%	1.538.563	1.238.360	-19,51%
İSRAİL	985.149	2.232.328	126,60%	491.504	996.000	102,64%
POLONYA	392.932	1.322.114	236,47%	259.200	774.650	198,86%